

**Rådet for de grundlæggende
Erhvervsrettede Uddannelser**

Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
(Sendt pr. e-mail til: STUK.CEF@stukuvvm.dk)

**Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelsers
(REUs) høringssvar vedrørende høring om kriterier for vurdering
af udbudsansøgninger fra gymnasier m.v. og puljeansøgninger om
bedre uddannelsesdækning**

Børne- og Undervisningsministeriet har ved brev af 3. februar 2020 sendt nævnte høring om kriterier for vurderingen af udbudsansøgninger fra gymnasier m.v. og puljeansøgninger om bedre uddannelsesdækning i høring i REU med høringsfrist onsdag den 19. februar 2020.

REU behandlede høringen om kriterierne på sit møde den 7. februar 2020, som efterfølgende har været i skriftlig høring blandt rådets medlemmer m.v., og har på denne baggrund følgende bemærkninger til udkastet:

1. Generelt

Kriterierne for vurderingen af udbudsansøgninger fra gymnasier m.v. og puljeansøgninger om bedre uddannelsesdækning er en udmøntning af en central del af den politiske aftale af 26. april 2019 om øget udbud af erhvervsrettede uddannelser i hele Danmark og henvisningstaxameter.

Som REU også bemærkede i sit høringssvar den 30. september 2019 til det lovudkast, der udmønter denne politiske aftale, er muligheden for at tillade udbud af grundforløb på gymnasier og VUC forbundet med en væsentlig risiko i forhold til uddannelsernes kvalitet m.v. Det er derfor centralt, at forslag til kriterier for vurderingen af udbudsansøgninger fra gymnasier m.v. og puljeansøgninger om bedre uddannelsesdækning implementeres i tråd med de begrænsninger og rammer, der indgår i den politiske aftale og den lovgivningsmæssige udmøntning heraf. Særlig lægger REU vægt på, at der ikke sker forringelser af uddannelsernes kvalitet, og at deres faglige og pædagogiske egenart fastholdes.

REU lægger i øvrigt til grund, at REU inddrages på samme måde som ved øvrige ansøgninger om udbud.

Det er samtidig afgørende for REU, at der i forbindelse med gennemførelsen af den kommende proces for ansøgninger om godkendelse til udbydere af erhvervsuddannelsernes grundforløb sker en koordinering mellem

**Rådet for de Grundlæggende
Erhvervsrettede Uddannelser (REU)**

Rådssekretær
Per Pagh Aarestrup
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf 33927332
e-mail: reu@uvm.dk

19. februar 2020

de ansøgende institutioner m.v. og de faglige udvalg, så der samlet set opnås en hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne og sikres tilgængelighed til erhvervsuddannelsernes grundforløb under hensyn til elevernes søgning og virksomhedernes efterspørgsel efter elever og erhvervsuddannet arbejdskraft.

REU mener derfor, at Børne- og Undervisningsministeriet – ligesom ved udbudsrunderen 2017 – i ministeriets indkaldelse af udbudsansøgninger bør opfordre ansøgerne til at inddrage de faglige udvalg og de lokale uddannelsesudvalg i koordineringen af ansøgningerne, idet REU samtidig bemærker, at rådet i overensstemmelse med REUs faste praksis og som en del af grundlaget for rådets indstillinger vil indhente udtalelser fra de faglige udvalg, herunder om de konkrete udbudsansøgninger har været drøftet med det faglige udvalg.

2. Forslag til kriterier for vurdering af ansøgninger fra offentlige og private gymnasier samt VUC'er om godkendelse til at udbyde erhvervsuddannelsernes grundforløb (høringens punkt A).

Det fremgår eksplicit i den politiske aftale om øget udbud af erhvervsrettede uddannelser i hele Danmark m.v. og den lovgivningsmæssige udmøntning heraf, at gymnasier og VUC'er alene i en tidsbegrænset periode kan godkendes til udbud af erhvervsuddannelsernes grundforløb.

Betingelsen om en tidsbegrænset periode til at udbyde erhvervsuddannelsernes grundforløb fremgår imidlertid ikke i forslaget til kriterier i høringens punkt A. Dette bør fremgå eksplicit, ligesom det bør fremgå, hvordan og ud fra hvilke kriterier den konkrete varighed på tidsbegrænsningen vil blive fastsat.

Det fremgår endvidere af den politiske aftale og lovteksten, der udmønter aftalen, at antallet af dispensationer, hvor gymnasier m.v. godkendes til at udbyde erhvervsuddannelsers grundforløb, som udgangspunkt vil omfatte højst 5 institutioner inden 2022 og som udgangspunkt højst 10 institutioner samlet set i 2025. Dette politisk fastsatte loft for antal dispensationer er centralt og bør fremgå tydeligt i høringens punkt A som ramme for godkendelser til at udbyde erhvervsuddannelsernes grundforløb. Herudover bør det fremgå eksplicit, hvordan dette politisk fastsatte loft skal operationaliseres. REU forudsætter, at det fastsatte loft skal fortolkes *indskrænkende*, således at 1 institution svarer til 1 udbud, hvilket også er i overensstemmelse med lovtekstens formulering om, at det alene er helt særlige omstændigheder, der kan give anledning til dispensation.

Det fremgår yderligere af den politiske aftale og lovteksten, der udmønter aftalen, at Børne- og Undervisningsministeriet ud fra nogle fastsatte kriterier løbende vil følge institutionernes (gymnasier og VUC'er) evne til at

opretholde udbuddet af erhvervsuddannelsernes grundforløb og tage stilling til, om udbuddet skal opretholdes. REU mener, at det bør fremgå i høringens punkt A, hvordan Børne- og Undervisningsministeriet konkret vil foretage denne opfølgning.

I den politiske aftale er det fastsat, at Børne- og Undervisningsministeriets opfølgning på gymnasiers og VUC'ers evne til at opretholde udbud af erhvervsuddannelser bl.a. skal ske ud fra, om institutionerne har "... *etableret samarbejde med det lokale erhvervsliv, og har etableret selvstændigt praktikpladsopsøgende arbejde – evt. som led i en partnerskabsaftale*". For at sikre overensstemmelse med den politiske aftale bør kravet om, at gymnasiet etablerer eget samarbejde med det lokale erhvervsliv og en selvstændig praktikpladsopsøgende indsats, derfor indgå i kriterierne for vurdering af ansøgninger fra gymnasier og VUC'er om godkendelse til at udbyde erhvervsuddannelsernes grundforløb.

Intentionen i den politiske aftale var at bringe de erhvervsrettede uddannelser geografisk tættere på eleverne for dermed at understøtte, at flere vælger en erhvervsuddannelse. Det er REUs vurdering, at det afgørende i forhold til vurderingen af kriteriet om "*Sikring af geografisk dækkende udbud under hensyn til efterspørgsel og behov*" derfor bør være, om en dispensation om udbud af erhvervsuddannelsernes grundforløb kan medvirke til at øge søgningen til erhvervsuddannelserne, uden at udbuddet kannibalerer de omkringliggende erhvervsskoleers elevgrundlag. Et ensidigt fokus på, at "*et nyt udbud ikke må forventes at medføre, at andre udbydere mister elevaktivitet i en sådan grad, at deres udbud ikke længere er fagligt eller økonomisk bæredygtig*", vil hverken være garant for, at en dispensation reelt bidrager til en øget søgning til erhvervsuddannelserne, eller et værn mod en kannibalisering af erhvervsskoleernes elevgrundlag.

Det er i øvrigt uklart, om en erhvervsskole har mulighed for at afslå et partnerskab, hvis den selv mener at kunne dække udbuddet, eller den vurderer, at det vil skade et eksisterende udbud. Det er REUs vurdering, at nye udbud af uddannelser så vidt muligt bør placeres på eksisterende erhvervsskoler, hvis der er sådanne i kommunen.

Knap halvdelen af tilgangen til erhvervsuddannelserne består af elever, der er mellem 18 og 24 år, og 1/3 af tilgangen består af elever, der er 25 år og derover. Det er ifølge REU derfor afgørende, at der i forbindelse med kriteriet om "*Sikring af faglige, bæredygtige og kvalitativt forsvarlige uddannelsesmiljøer*" bliver lagt særligt vægt på, om de gymnasier, der ansøger om udbud af erhvervsuddannelsernes grundforløb, reelt kan etablere et fornødent voksenuddannelsesmiljø og er indstillet på at modtage voksne elever i grundforløb 2.

Det er REUs vurdering, at der ud over de i høringen nævnte udbudskriterier bør indgå et kriterie om, at skolen skal gøre sig overvejelser over, hvordan den inddrager erhvervsskoleeleverne i skolens liv samt i elevdemokratiet. Herudover bør udbudskriterierne på linje med loven evalueres efter 3 år.

3. Forslag til kriterier for vurdering af ansøgninger til puljen til bedre uddannelsesdækning (høringens punkt B)

Det fremgår af Børne- og Undervisningsministeriets følgebrev til høringen, at der ”... *kan også ansøges om støtte fra puljen til oprettelse af nye udbud af hhx/htx. Høringen omfatter ikke kriterier for tildeling af støtte hertil*”.

Det fremgår klart af den politiske aftale om øget udbud af erhvervsrettede uddannelser i hele Danmark og henvisningstaxameter, at et gymnasium eller VUC først vil kunne søge om at få udbud af htx og hhx, når der udbydes relevante erhvervsuddannelsesgrundforløb på institutionen for at sikre det faglige grundlag for htx og hhx ligesom på erhvervsskoler. REU forudsætter derfor, at VUC og gymnasiers udbud af erhvervsrettede gymnasier implementeres i tråd med de politiske intentioner herom. Det vil sige, at gymnasier og VUC'er først kan ansøge om udbud af erhvervsrettede gymnasiale uddannelser og midler hertil fra puljen, når institutionerne har været godkendt til og reelt har udbudt (med aktivitet) erhvervsuddannelsernes grundforløb i en periode, der er tilstrækkelig til at vurdere om resultatet er tilfredsstillende.

Venlig hilsen

Stina Vrang Elias
Formand